

Prognose for kvægbrugets økonomiske resultater 2012-2013

Juni 2012

Indhold

SAMMENDRAG.....	3
INDLEDNING.....	4
PROGNOSERESULTATER FOR GENNEMSNITSBEDRIFTERNE	4
Konventionelle bedrifter med 80-160 køer.....	4
Konventionelle bedrifter med mellem 240-320 køer.....	5
Økologiske bedrifter med 80-160 køer.....	6
PROGNOSERESULTATER FOR DEN BEDSTE TREDJEDEL AF BEDRIFTERNE	7
INVESTERING OG GÆLD.....	8
FØLSOMHEDSBEREGNINGER.....	8
Bilag 1: Prisforventninger og forudsætninger	10

SAMMENDRAG

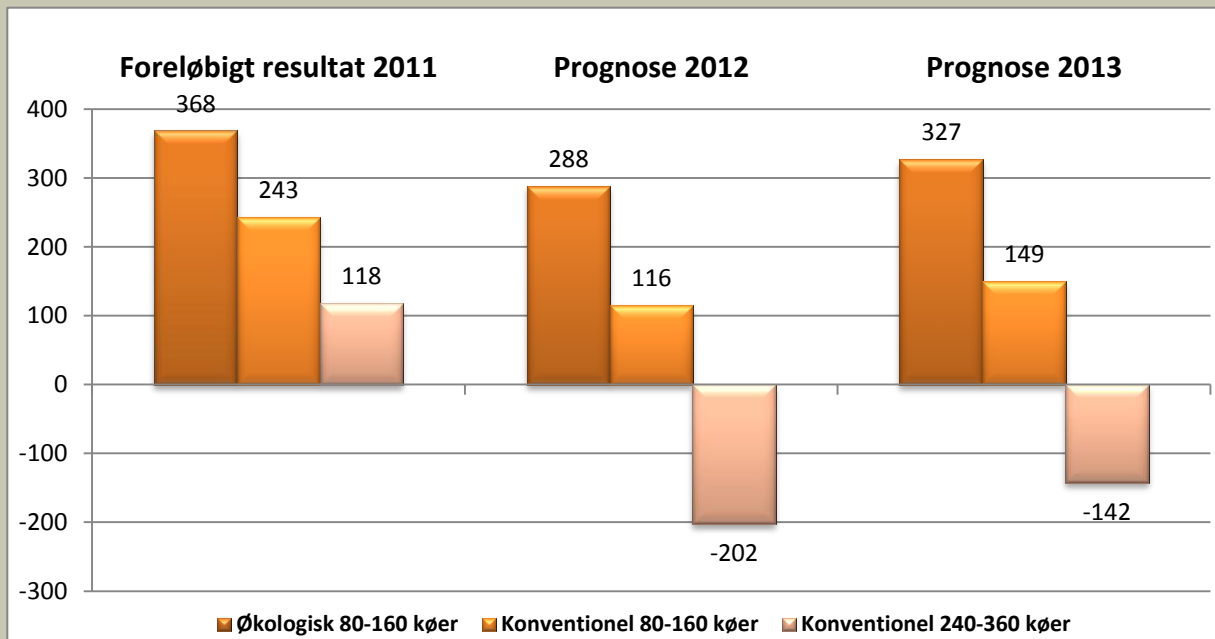
Alle bedrifter, uanset driftsform og størrelse, oplevede en betydelig fremgang i driftsresultatet i 2011 i forhold til 2010. De væsentligste forbedringer i indtægterne kommer fra: En højere mælkepris, engangsudbetalingen fra Arlas strategifond og øgede oksekødspriser. Udgiftssiden er påvirket af stigende priser på foder og øvrige stykomkostninger. Derudover har blandt andet stigende energipriser presset kapacitetsomkostningerne i vejret. Tabene på finansaktiver er blevet godt og vel halveret i forhold til niveauet fra 2010, og denne udvikling er medvirkende til, at finansieringsomkostningerne falder, selvom renteniveauet har været stigende fra 2010 til 2011.

Med et indregnet fald på mælkeprisen og en forventning om stigende foderpriser er det hårde vilkår at fremskrive et resultat fra 2011, der for de konventionelle producenter ikke er tilfredsstillende.

Fremskrivningen af produktion og forventede priser i de kommende år viser forventninger om lavere resultat i 2012 og 2013 i forhold til 2011. Prognosens udvikling for det gennemsnitlige resultat bør ikke tolkes som en generel negativ økonomi i mælkeproduktionen eller isoleret set dårlig økonomi blandt de store bedrifter. Der er en særdeles stor spredning i resultaterne for både de små og store bedrifter. De bedrifter, der opnår de absolut dårligste resultater, er således med til at trække voldsomt ned i det gennemsnitlige resultat, mens der endnu en gang kan præsenteres ganske fornuftige resultater fra gruppen af producenter i den bedste tredjedel.

Resultatet af denne prognose er fremskrevet på baggrund af opnåede resultater i 2011. Disse har vist sig at være lidt dårligere i forhold til forventningen ved den seneste prognose i marts 2012. Det er en del af årsagen til, at denne prognose forudsiger et lidt lavere driftsresultat i forhold til marts-prognosen, mens den anden del skyldes forventning om især højere foderomkostninger. Faldet i driftsresultatet dæmpes dog af en forventning om en lidt mindre stigning i renteniveauet (inkl. bidragssatser og marginaler) i både 2012 og 2013 end forudsat i marts-prognosen.

Prognosen er det bedste bud på udviklingen i bedrifternes driftsresultat i 2012 og 2013. Den indregner dog ikke ekstraordinære forbedringer i gruppen med de ringeste resultater. Hvis de ringeste 15-20 % af bedrifterne blev bragt op på niveau med gennemsnittet, vil resultatet blive forbedret markant.

Figur 1. Driftsresultat for økologiske og konventionelle mindre bedrifter (80-160 køer) og konventionelle store bedrifter (240-320 køer) i 2010 og forventningerne til 2011, 2012 og 2013

KONTAKTPERSONER:

Navn	Chefkonsulent Susanne Clausen	Konsulent Jannik Toft Andersen	Specialkonsulent William S. Andersen
T	+45 87 40 53 07	+ 45 87 40 53 05	+ 45 87 40 51 79
M	+45 30 92 17 15		+ 45 29 42 00 36
E	suc@vfl.dk	jta@vfl.dk	wis@vfl.dk

INDLEDNING

I forhold til prognosen fra marts 2012 er der sket følgende væsentlige ændringer i forudsætningerne:

- Prognosen er baseret på opnåede resultater i 2011
- Mælkeprisen er hævet fra 2,55 til 2,57 kr. pr. kg i 2012 og fra 2,50 til 2,55 kr. pr. kg i 2013. Det er forudsat, at de af Arla annoncerede fusioner bliver vedtaget, og at producenterne får udbetalt 4,2 øre pr. kg mælk mere i efterbetaling samt 2,4 øre pr. kg mælk som en ekstraordinær udbetaling i 2012
- Foderpriserne er hævet marginalt for byg og lidt mere for proteinfodermidler
- Renteniveauet er sænket
- Investeringsomfanget er sænket således, at investeringsomfanget harmonerer med likviditetsoverskuddet fra driften. Det indebærer også, at de driftsmæssige afskrivninger forventes at falde.

Prognoseresultaterne for 2012 og 2013 inkluderer ikke eventuelle tab på finansielle forretninger. Det skyldes ikke en forventning om, at disse ikke kan eller vil forekomme. Det er snarere et udtryk for, at de er særdeles vanskelige af kvantificere. Konsekvenser er imidlertid, at resultaterne i 2012 og 2013 kan være for positive i forhold til de senere realiserede resultater.

PROGNOSERESULTATER FOR GENNEMSNITSBEDRIFTERNE

Konventionelle bedrifter med 80-160 køer

Tabel 1 viser det opnåede driftsresultat i 2010 og 2011 på konventionelle kvægbedrifter omkring gennemsnitsstørrelsen (80-160 køer) samt forventningen til driftsresultatet på disse bedrifter i 2012 og 2013.

Tabel 1. Resultatopgørelse for konventionelle bedrifter med mellem 80-160 køer

	2010	2011	2012	2013
Årskøer	123	125	128	130
Kg EK mælk pr. årsko	8.913	8.877	8.966	9.055
Hektar	116	125	128	130
1.000 kr.				
Bruttoudbytte	3.142	3.705	3.636	3.715
heraf kvæg	2.804	3.252	3.266	3.346
Stykomkostninger	-1.251	-1.474	-1.530	-1.559
Dækningsbidrag	1.891	2.231	2.107	2.156
Kontante kapacitetsomkostninger	-1.064	-1.182	-1.246	-1.290
Afskrivninger mm.	-413	-452	-443	-426
Resultat af primær drift	413	597	418	440
Afkoblet støtte	410	422	430	439
Finansieringsudgifter i alt	-831	-776	-733	-729
Driftsresultat	-8	243	116	149
Heraf værdiændring besætning og beholdninger	-62	23	0	0
Likviditet før investering og afdrag	221	398	295	317
	2010	2011	2012 *	2013 *
Realiserede gev./tab i alt	-207	-87	?	?
heraf real. gev./tab gæld	-36	-4	?	?
heraf real. gev./tab finansaktiver	-170	-83	?	?

Fremgang i driftsresultatet fra 2010 til 2011 blev på 251.000 kr. eller 50.000 kr. mindre end forudsat i marts-prognosen. De primære årsager til denne afvigelse er højere omkostninger end forventet. Stykomkostningerne blev 20.000 kr. højere, mens de kontante kapacitetsomkostninger og de driftsmæssige afskrivninger begge blev 30.000 kr. højere. Til gengæld blev finansieringsomkostningerne ca. 20.000 kr. mindre, mens bedrifterne opnåede 10.000 kr. mere i afkoblet støtte.

Driftsresultatet steg fra 2010 til 2011 især som følge af en stigning i mælkeprisen på 25 øre pr. kg, svarende til ca. 277.000 kr., og den ekstraordinære udbetaling på 7,5 øre pr. kg fra Arlas strategifond, svarende til ca. 83.000 kr. Med indregning af en svagt faldende mælkepris og stigende priser på foder og øvrige stykomkostninger i 2012 og 2013, er det forventede dækningsbidrag faldende over prognoseperioden. Kapacitetsomkostningerne steg forholdsvis meget fra 2010 til 2011, og det forventes, at stigningen i de efterfølgende år vil være lidt mere afdæmpet.

Finansieringsomkostningerne forventes at falde i 2012 og 2013, fordi der ikke er indregnet tab på finansaktiver og gæld. I forhold til 2011 forventes fortsat et højere renteniveau i 2012 og 2013, dog er stigningen mindre end forudsat i marts. Likviditeten efter investeringer er stort set i balance i løbet af prognoseperioden, og dermed forventes gælden at være på et uændret niveau.

Konventionelle bedrifter med mellem 240-320 køer

Forventningen til resultaterne for bedrifter med 240-320 køer er vist i tabel 2.

Tabel 2. Resultatopgørelse for konventionelle bedrifter med 240-320 køer

	2010	2011	2012 *	2013 *
Årskøer	277	274	279	285
Kg EK mælk pr. årsko	9.059	8.921	9.010	9.100
Hektar	224	230	235	239
1.000 kr.				
Bruttoudbytte	7.127	8.072	7.816	7.989
heraf kvæg	6.377	7.146	7.222	7.222
Stykomkostninger	-2.828	-3.171	-3.293	-3.359
Dækningsbidrag	4.299	4.901	4.523	4.630
Kontante kapacitetsomkostninger	-2.489	-2.615	-2.774	-2.874
Afskrivninger mm.	-869	-956	-891	-857
Resultat af primær drift	940	1.330	858	899
Afkoblet støtte	759	749	764	779
Finansieringsudgifter i alt	-2.150	-1.962	-1.824	-1.820
Driftsresultat	-450	118	-202	-142
Heraf værdiændring besætning og beholdninger	-97	46	0	0
Likviditet før investering	42	682	478	509
	2010	2011	2012 *	2013 *
Realiserede gev./tab i alt	-547	-236	?	?
heraf real. gev./tab gæld	-100	-13	?	?
heraf real. gev./tab finansaktiver	-446	-223	?	?

For de store bedrifter viser prognosen en fremgang i resultatet på 568.000 kr. fra 2010 til 2011. Som ved de mindre producenter er hovedelementerne i fremgangen: Mælkeprisstigningen på 27 øre pr. kg, svarende til ca. 660.000 kr., udbetalingen fra Arlas strategifond svarende til ca. 183.000 kr.

Forventning om et mindre fald i mælkeprisen både i 2012 og 2013 samt forventning om stigende foderpriser i samme periode fører til forventning om et fald i dækningsbidraget på 3-400.000 kr. i prognoseperioden. Det forventes derudover, at de kontante kapacitetsomkostninger vil stige, om end stigningen forventes at være mere afdæmpet i forhold til udviklingen fra 2010 til 2011. Derimod antages, at afskrivningerne vil falde som følge af forventning om et lavere investeringsniveau i prognoseperioden.

Finansieringsomkostningerne falder på samme vis som for de mindre bedrifter fra 2011 til 2012, fordi der ikke indregnes tab i de sidste to år.

Økologiske bedrifter med 80-160 køer

Tabel 3 viser det opnåede driftsresultat i 2010 og 2011 på økologiske kvægbedrifter omkring gennemsnitsstørrelsen (80-160 køer) samt forventningen til driftsresultatet på disse bedrifter i 2012 og 2013.

Tabel 3. Resultatopgørelse for økologiske bedrifter med 80–160 køer

	2010	2011	2012 *	2013 *
<i>Produktion:</i>				
Årskøer	120	119	121	124
Kg EK mælk pr. årsko	7.890	7.997	8.077	8.158
Hektar	148	165	168	172
1.000 kr.				
Bruttoudbytte	3.395	3.924	3.861	3.963
heraf kvæg	2.951	3.324	3.333	3.414
Stykomkostninger	-1.093	-1.281	-1.348	-1.396
Dækningsbidrag	2.301	2.643	2.513	2.567
Kontante kapacitetsomkostninger	-1.218	-1.309	-1.391	-1.440
Afskrivninger mm.	-450	-460	-461	-447
Resultat af primær drift	634	873	662	680
Afkoblet støtte	461	494	504	514
Finansieringsudgifter i alt	-856	-998	-877	-867
Driftsresultat	239	368	288	327
Heraf værdiændringer på besætning og beholdninger	-68	24	0	-
Likviditet før investeringer	473	455	439	471
2010 2011 2012 * 2013 *				
Realiserede gev./tab i alt	-182	-189	?	?
heraf real. gev./tab gæld	-65	-14	?	?
heraf real. gev./tab finansaktiver	-117	-175	?	?

De økologiske mælkeproducenter med 80-160 årskøer fik en forbedring i driftsresultatet i 2011 i forhold til 2010 på 129.000 kr., hvilket er 169.000 kr. mindre end forventet i marts-prognosen. Årsagen til afvigelserne er, at der i år er nogle få økologiske regnskaber med meget store tab på finansielle forretninger. Det er således otte bedrifter, der står for 80 % af de samlede tab på finansielle forretninger.

Fremgangen i resultatet skal findes primært på grund af en bedre afregning på mælk. Stigningen er i 2011 på 25 øre pr. kg mælk suppleret med den ekstraordinære udbetaling på 7,5 øre pr. kg fra Arlas strategifond.

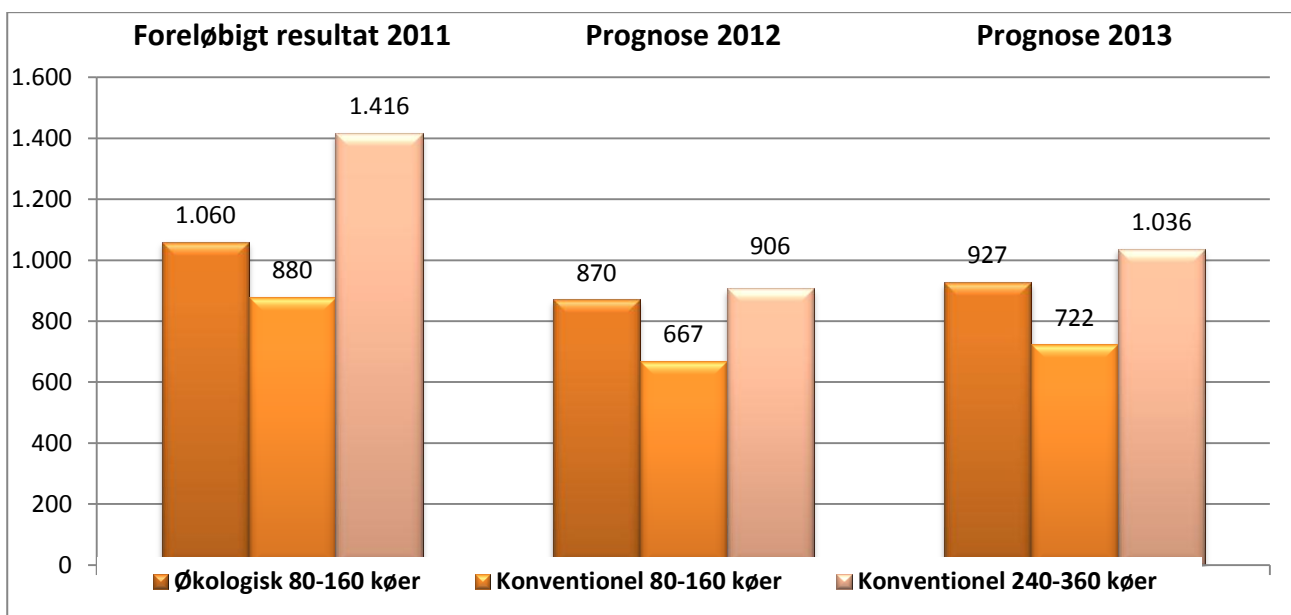
De økologiske bedrifter har udsigt til en reduktion i driftsresultat i 2012 som følge af generelle forventninger til faldende mælkepriser i størrelsesorden 10 øre pr. kg mælk i 2012. Prisfaldet er lidt større end for de konventionelle kolleger i 2012 som følge af sænkningen af økologitillægget med 2,9 øre pr. kg i marts måned. Herudover må der forventes lidt dyrere finansieringsomkostninger i forhold til 2011.

I 2013 forventes der et driftsresultat, der er omkring 40.000 kr. højere end det forventede niveau i 2012.

PROGNOSERESULTATER FOR DEN BEDSTE TREDJEDEL AF BEDRIFTERNE

Prognosens resultater præsenteres som et gennemsnit af størrelsesgrupper. Inden for disse grupper er der særdeles stor spredning i bedrifternes resultater. For at give et billede af denne variation er der lavet en tilsvarende fremskrivning alene for den bedste tredjedel af bedrifterne.

Den bedste tredjedel er her vist ved den gruppe, der i 2010 realiserede det højeste driftsresultat.

Figur 2. Prognose for indtjeningen på den bedste tredjedel af bedrifterne

Når resultaterne for bedste tredjedel sammenlignes med gennemsnitsresultaterne, synliggøres en del af spredningen mellem bedrifterne. Den bedste tredjedel opnåede i 2011 således driftsresultater, som var markant bedre end gennemsnittet. Forskellen i driftsresultat mellem de to grupper er:

- 537.000 kr. (konventionelle bedrifter 80-160 køer)
- 1.298.000 kr. (konventionelle bedrifter 240-320 køer)
- 692.000 kr. (økologiske bedrifter 80-160 køer)

Større udbytte og lavere omkostninger forklarer denne meget store forskel. Ved sammenligningen skal man være opmærksom på, at bedrifterne med de absolut dårligste resultater er med til at trække voldsomt ned i gennemsnitstallene. Prognosens forventede resultater for gennemsnitsstørrelsen er således **ikke** et udtryk for, at det ser skidt ud for alle bedrifter, men at der er bedrifter, som klarer sig så dårligt, at de trækker meget ned i det gennemsnitlige resultat.

De opnåede resultater blandt den bedste tredjedel og prognosen for disse bedrifters resultat i 2012 og 2013 indikerer, at der kan opnås pæne økonomiske resultater til trods for udsigten til lidt ringere markedsvilkår.

INVESTERING OG GÆLD

Investeringerne blandt de konventionelle producenter har i 2011 været væsentligt lavere end i 2010. Det forventes, at denne udvikling vil fortsætte i 2012 og 2013. Investeringsniveauet er derfor reduceret i prognosen. De økologiske producenter har haft et stort set uændret investeringsniveau i 2010 og 2011 men på et lavere niveau end ved de konventionelle. For de økologiske producenter forventes der i 2012 og 2013 ligeledes et investeringsniveau, der er lavere end niveauet i 2010 og 2011.

Gældens udvikling frem mod 2013 forventes at være nogenlunde uændret for de konventionelle bedrifter med 80-160 køer, mens den forventes at stige med ca. 475.000 kr. i 2012 og yderligere 200.000 kr. i 2013 for bedrifterne med 240-320 køer. For de økologiske producenter forventes en stort set uændret gæld i løbet af prognoseperioden.

Tabel 4. Gældsforholdene på gennemsnitsbedrifterne i 2011

	Økologisk 80 – 160 køer	Konventionel 80 - 160 køer	Konventionel 240 - 320 køer
Antal årskøer / antal ha	119 køer / 165 ha	125 køer / 125 ha	274 køer / 230 ha
Gæld i alt, 1.000 kr.	19.929	18.663	41.229
Gæld pr. ko, kr.	167.470	149.304	150.471

Tabel 5. Gældsforholdene på bedste tredjedel i 2011

	Økologisk 80 – 160 køer	Konventionel 80 - 160 køer	Konventionel 240 - 320 køer
Antal årskøer / antal ha	116 køer / 169 ha	125 køer / 130 ha	277 køer / 221 ha
Gæld i alt, 1.000 kr.	17.018	16.665	33.217
Gæld pr. ko, kr.	146.707	133.322	119.918

FØLSOMHEDSBEREGNINGER

De væsentligste følsomhedsberegninger for kvægbedrifterne er; renteniveau, mælkepris og prisen på indkøbt foder. Tabel 6 viser de økonomiske konsekvenser af at ændre forudsætningerne for disse poster.

Tabel 6. Følsomhed for bedrifternes indtjening i 2012 i 1.000 kr.

	Økologisk 80 – 160 køer	Konventionel 80 – 160 køer	Konventionel 240 – 320 køer
Rentestigning på 1 procentpoint	-175	-161	-372
Mælkeafregning ændres 10 øre/kg	+/- 98	+/- 114	+/- 252
Pris indkøbt foder ændres med 10 %	+/- 74	+/- 89	+/-133

Bilag 1: Prisforventninger og forudsætninger

Prognosen for år 2012-2013 bygger på forudsætningerne gengivet i Tabel 1.

Tabel 1: Prisforventninger

	2009	2010	2011	2012*	2013*
<i>Mælkeproduktion</i>					
Mælkepris (kr./kg standard mælk)	2,10	2,37	2,64	2,57	2,55
Mælkeydelse pr. ko (stigning i pct. pa.)	1,00	1,00	-1,00	1,00	1,00
<i>Svineproduktion</i>					
Svinekød (kr./kg)	9,33	9,83	10,69	11,46	11,98
30 kg beregnet smågris (kr./stk.)	328	337	358	389	421
7 kg beregnet smågris (kr./stk.)	192	203	211	233	256
Grise pr. årsso	27,5	28,2	28,7	29,3	29,9
<i>Planteproduktion</i>					
Foderhvede (kr./hkg.)	91	98	145	137	135
Foderbyg (kr./hkg.)	91	94	142	139	135
Maltbyg (kr./hkg.)	117	101	167	164	160
Raps (kr./hkg.)	222	229	331	337	320
Kartofler, konsum (kr./hkg.)	95	112	129	88	110
<i>Foder mv.</i>					
Soyaskrå (kr./hkg.)	235	230	248	269	264
Foderhvede (kr./hkg.)	98	105	154	151	151
Foderbyg	93	103	154	154	151
Rapsskrå (kr./hkg.)	141	169	167	170	165
Gødning (indeks)	172	161	189	184	180
Brændstoffer (indeks)	148	187	229	246	245
<i>Økologiske produkter</i>					
Mælkepris	2,70	2,97	3,22	3,11	3,05
Oksekød – unge udsætterkøer	17,51	20,24	21,03	27,00	27,50
Foderbyg – økologisk (kr./hkg.)	139	167	233	242	225
Kraftfoder, høj pct. (kr./hkg.)	404	352	385	400	390

* Prognose fra Videncentret for Landbrug samt Landbrug & Fødevarer.

Salgspriser

Priserne for planteprodukter – korn, kartofler, raps, frø mv. - var på et højt niveau i 2011, mens de forventes at falde lidt tilbage mod et mere gennemsnitligt niveau i 2013.

Mælkeprisen forventes at falde til 2,57 kr. pr. kg standard mælk i 2012, mens niveauet for 2013 vurderes til 2,50 kr. pr. kg ud fra en forventning om, at dette udtrykker det mere langsigtede niveau for mælkeprisen. Der kan dog forekomme store udsving i prisen fra år til år, da mælkeprisen følger udviklingen på verdensmarkedet, som i stigende grad domineres af lande, hvis mælkeproduktionen afhænger af klimamæssige forhold.

Mælkeprisen er faldet med 15 øre siden starten af året som følge af et stigende globalt udbud. Samtidig har efterspørgslen i den vestlige verden været stagnerende på grund af lav økonomisk vækst, faldende realløn, stigende energipriser og høje priser på mejeriprodukter i detailhandlen. Det er således primært vækstmarkederne udenfor Europa, der har trukket efterspørgslen efter mejeriprodukter. Vi antager i prognosen, at den aktuelle mælkepris kan fastholdes resten af året baseret på, at der har været en bedring priserne på hovedprodukterne på nær ost på det allerseneste. Ostepriserne er dog ej heller faldet nær så meget som priserne på smør og mælkepulver. Arlas fusion med tyske andelsmejeri Milch-Union Hocheifel og det engelske andelsmejeri Milk Link betyder større efterbetaling på 4,2 øre pr. kg. mælk til de danske mælkeproducenter og en engangsudbetaling på 2,4 øre pr. kg mælk. De 2,4 øre bliver udbetalt sammen med efterbetalingen i marts 2013. I prognosen er beløbene indregnet i mælkeprisen for 2012.

I 2013 forventes et uændret prisniveau i forhold til det aktuelle. Prisen i 2013 vil dog både afhænge af den globale økonomiske situation samt af udviklingen i den globale mælkeproduktion, hvor ikke mindst klimaet spiller en rolle. New Zealand, som er den største aktør på verdensmarkedet, har netop afsluttet sæsonen med en fremgang i produktionen på 10 % i forhold til året før som følge af gode klimatiske forhold. Det newzealandske landbrugsministerium forventer kun et marginalt fald i produktionen i 2012/13 i forhold 2011/12.

Den økologiske mælkepris skygger den konventionelle som følge af den umiddelbare substitutionsmulighed mellem konventionelle og økologiske mejeriprodukter. Arla sænkede økologitillægget i begyndelsen af 2012 som følge af et fald i forbrugernes efterspørgsel efter økologiske mejeriprodukter. På den baggrund forudses en anelse større fald i den økologiske mælkepris sammenlignet med den konventionelle i 2012.

Der er skabt forudsætninger for en højere *svinenotering* end sidste år. Det skyldes, at der indtil nu i 2012 er registreret en svagt faldende EU produktion af svin i forhold til samme periode året før. Samtidig holder eksporten af svinekød ud af EU niveauet fra året før. Den faldende EU produktion er en reaktion på en lang periode med dårlig økonomi i svineproduktionen.

En svækkelse af euroen betyder, at eksporten til markederne i Fjernøsten fortsat sker til ganske konkurrencedygtige priser, samtidig med at den rekordstore eksport ud af EU sikrer en bedre balance mellem udbud og efterspørgsel på EU markedet. Den gode udvikling på de internationale markeder betyder også, at prognosen for tredje og fjerde kvartal 2012 er opjusteret med 0,25 kr. pr. kg. Samtidig er forventningen til efterbetalingen hævet til 0,95 kr. pr. kg. i 2012 og 2013.

Efter 1. januar er det vanskeligt at vurdere, hvad der sker med produktionen af svin i EU, når de nye EU-krav om løsgående drægtige søer træder i kraft. Men i prognosen er der regnet med en fortsat svagt faldende EU produktion af svinekød i første halvår 2013. Kan eksporten af svinekød ud af EU samtidig fastholdes på det nuværende niveau, bør der være grundlag for, at noteringen fortsat kan ligge højere end året før.

Købspriser

Et forholdsvis højt niveau for *kornpriserne* i 2011 forventes afløst af et mere gennemsnitligt niveau i 2012.

Prisen på *sojaskrå* og *raps* forventes at forblive høje.

Samlet set ventes foderomkostningerne fortsat at holde et højt niveau i 2012 og 2013.

Prisen på *handelsgødning* ventes at falde marginalt tilbage i fra det nuværende niveau i 2012 og 2013. Niveauet vil dog fortsat være forholdsvis højt på grund af stor efterspørgsel og høje energipriser.

Priserne på *bekæmpelsesmidler*, *reparation* og *vedligeholdelse* samt *tenesteydelser* forventes generelt at følge den almindelige prisudvikling i prognoseperioden.

Der hersker stor geopolitisk og konjunktuel usikkerhed om *energipriserne*. Prognosen bygger på nogenlunde uændrede priser i forhold til det aktuelle niveau i juni 2012.

Konjunktur og renter

En kort periode med forårstegn i den globale økonomi er afløst af vækstafmatning. I USA er der risiko for, at væksten ikke er tilstrækkelig til, at ledigheden kan falde. Det svækker privatforbruget og hindrer en genopretning af boligmarkedet. I Europa hærger gældskrisen fortsat for fuld styrke, hvilket vækstmæssigt især rammer de sydeuropæiske lande samt andre lande med høj gæld. Vækstnedgangen skyldes blandt andet højere renter, strammere krav til den finansielle sektor og forsøg på at nedbringe de offentlige underskud. Flere lande oplever direkte recession. De nordeuropæiske lande er generelt mindre gældsatte og nyder godt af kapitaltilflugt, der sikrer lave renter. Selvvalgt fører flere af de nordeuropæiske lande dog også en stram økonomisk politik med henblik på at konsolidere de offentlige finanser. I de fleste nyindustrialiserede lande, har vækstafmatningen også fået godt fat, og i f.eks. Kina lempes pengepolitikken for at opretholde væksten.

Prognosen bygger på en forudsætning om, at de udviklede økonomier fortsat oplever svag, men positiv vækst – dog med store forskelle og fortsat med en vis risiko for recession i flere lande.

Dagsordenen for de europæiske renter sættes fortsat altovervejende af gældskrisen i Euroområdet, og det vil være tilfældet mange år ud i fremtiden. EU-Kommissionen, ECB, IMF m.fl. arbejder på højtryk for at slukke de ildebrande, der dukker op igen og igen forskellige steder i Europa. Efter de første hjælpepakker, der kom en række mindre euro-lande til gode, er det nu også store lande som Spanien og Italien, der er i søgelyset. De grundlæggende problemer består i dårlig konkurrenceevne, ineffektivitet og lav vækst, der tilsammen har ført til høj gæld. Krisen fortsætter i de kommende år, og de internationale institutioner søger sammen med politikerne forskellige løsninger, der blandt andet indbefatter tættere økonomisk integration, hvor den nationale selvbestemmelse mindskes mod at der til gengæld spændes et sikkerhedsnet ud under de gældsramte. Det kan dog ikke udelukkes, at et eller flere lande må forlade euro-samarbejdet.

De lange renter har nået nye rekordlave niveauer i blandt andet Danmark og Tyskland. Da der ikke er udsigt til en umiddelbar løsning af gældskrisen, og da vækstudsigterne i USA, Asien og Europa ikke forventes forbedret væsentligt på kortere sigt, vil de lange danske renter formentlig forblive lave lang tid endnu. Kun hvis der foretages afgørende skridt mod en finanspolitisk union, er der basis for danske rentestigninger.

De korte danske renter kan på trods af de rekordlave niveauer tæt på nul fortsat komme lidt lavere. Der er således mulighed for, at Nationalbanken ensidigt eller sammen med ECB sænker de officielle renter i løbet af de nærmeste måneder, og at markedsrenterne delvist følger med ned.

Tabel 3 viser, hvilke renteforudsætninger prognosen bygger på.

Tabel 3: Renter inkl. bidrag mv.

	2010	2011*	2012*	2013*
Realkredit, fast, dkr.	5,31	5,43	4,93	4,93
Realkredit, flex, dkr.	2,59	2,62	2,26	2,04
Realkredit, flex, euro	1,87	2,17	2,31	2,25
Finanslån, valuta	4,86	5,15	5,48	5,36
Kassekredit, dkr.	6,50	7,00	7,38	7,20
Banklån, dkr	5,67	6,00	6,39	6,29

* Prognose fra Videncentret for Landbrug

Datamateriale

Resultaterne er vejede, så de er repræsentative for hele landbruget i henhold til den seneste landbrugstælling fra Danmarks Statistik. I alt indgår 6.752 bedrifter i analysen, hvis resultater er vejjet op til de 31.393 bedrifter, der var i alt i 2011. Heraf er 12.600 heltidsbedrifter.

Bedrifterne, der indgår, skal være på mindst 10 ha, eller værdien af et 'standardoutput' (omsætning) skal være på mindst 15.000 euro. Årsrapporten skal derudover indeholde privatøkonomiske data.

Indkomstprognoserne for 2012-2013 er lavet på baggrund af regnskaberne i DLBR's regnskabsdatabase for 2011 – baseret på en foreløbig vægtning - samt prognoser for salgs- og købspriser, hvor baggrunden for prognoserne fremgår af Landbrug & Fødevarers publikation "Markedsvurdering for landbrugsproduktion". Det bemærkes, at 2011 resultaterne er foreløbige.

Analysen indeholder en særskilt opgørelse for heltidsbrug. Heltidsbrug står for ca. 85 pct. af den samlede landbrugsproduktion. Et heltidsbrug er defineret som et brug, hvor årets produktion kræver en arbejdsindsats, der er på mindst 1.665 normtimer.

Fra og med 2010 har EU besluttet at ændre klassifikationen af bedriftstyper (Planteavl, kvæg, svin, pelsdyr, fjerkræ). Som en følge heraf ændrer Videncentret for Landbrug i lighed med Danmark Statistik tilsvarende principperne for klassifikation af bedriftstyper, så de er i overensstemmelse med EU-standarden.

Tidligere er bedrifterne som blevet udgangspunkt klassificeret efter, hvor minimum to tredjedele af standard-dækningsbidraget stammede fra. Nu bliver tilhørsforholdet afgjort af, hvor minimum halvdelen af omsætningen genereres.

I landbrugstællingen 2011 fra Danmarks Statistik indgår også minkfarme med et mindre jordtilliggende som landbrug. Det gjorde de ikke tidligere. Derfor er det forventede antal heltidsbedrifter for 2011 på 12.600 mod tidligere ca. 12.400.

Definitioner

Afkastningsgrad: Resultat af primær drift plus afkoblet støtte minus ejer aflønning, divideret med landbrugsaktiver (gennemsnit primo og ultimo). Viser forrentningen af landbrugsaktiverne.

Alle bedrifter: Inkluderer alle bedrifter over 10 ha eller med et standard-dækningsbidrag over 60.000 kr.

Investeringskvote: Investeringer i alt divideret med aktiver i alt. Udtrykker investeringsniveauet i forhold til produktionsapparatets størrelse.

Likviditet før investeringer: Årets resultat minus private udtræk minus tilbageførsel plus/minus ændring i beholdninger.

Lønningsevne: Driftsresultat før renter plus afkoblet EU-støtte minus forpagtningsafgift og minus 4 pct. forrentning af landbrugsaktiver (gennemsnit primo og ultimo) divideret med antal normtimer (dog reduceret med timer aflønnet af maskinstation). Viser mulighed for afkast til kapital og arbejde.

Soliditetsgrad: Egenkapital ultimo minus hensættelser til skat i procent af samlede aktiver ultimo.

Gældsprocent: Gæld (ekskl. hensættelser) i procent af samlede aktiver som gennemsnit af primo og ultimo.

Årets resultat: Driftsresultat plus nettoindtjening uden for landbruget.

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

ØKONOMI

Agro Food Park 15

Skejby

DK-8200 Århus N

T +45 8740 5000

F +45 8740 5010

W vfl.dk

